

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 7410/2023
18.12.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Татјана Мирковић, адвокат из ..., против тужених ББ и ВВ, обоје из ..., чији је заједнички пуномоћник Урош Тешмановић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4606/22 од 17.11.2022. године, у седници већа одржаној 18.12.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4606/22 од 17.11.2022. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован захтев тужиље за накнаду трошкова ревизиског поступка.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П 4190/20 од 10.05.2022. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезани тужени да тужиљи на име накнаде нематеријалне штете, солидарно исплате укупан износ од 500.000,00 динара и то: на име претрпљеног страха износ од 100.000,00 динара, на име душевних болова због повреде части и угледа износ од 400.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 10.05.2022. године, као дана пресуђења до исплате. Ставом другим изреке, обавезани су тужени да тужиљи накнаде трошкове парничног поступка у износу од 255.600,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 4606/22 од 17.11.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да суд обавезе тужене да тужиљи солидарно исплате накнаду нематеријалне штете на име претрпљеног страха у износу од 100.000,00 динара и на име душевних болова због повреде части и угледа у износу од 400.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 10.05.2022. године до исплате. Ставом другим изреке, преиначено је решење о

трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде тако што је обавезана тужила да туженима на име трошкова парничног поступка исплати износ од 132.750,00 динара. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитијући правилност побијане одлуке у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку доношења пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Супротно наводима ревизије другостепени суд није учинио битну повреду из члана 374. став 1. у вези члана 394. тачка 4. ЗПП, пошто је пресуда заснована на утврђеним чињеницама од стране првостепеног суда.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је повременим чистила стан тужених, а затим је од 01.11.2004. године као запослена радила код тужених све до 01.07.2016. године, обављајући кућне послове. Тужени ББ је 28.06.2016. године, по повратку са посла својој супрузи ВВ предао коверат са новцем у износу од 4.840 евра, који коверат је тужена оставила у фиоци у спаваћој соби, након чега су тужени отпутовали за ... У кући тужених је остала тужила, а у току дана у кући је боравила и снаја тужених 2-3 сата. Дана 30.06.2016. године тужени је од супруге тражио новац који јој је дао, али она након што га је потражила, схватила је да новца нема. Како је у том тренутку тужила стизала на посао то јој је тужена узнемирено саопштила да нема коверте са новцем и да је потражи, а након што је у току дана тужила саопштила туженој да није пронашла никакав коверат, тужена је рекла да ће позвати полицију на шта је тужила пристала. Следећег дана 01.07.2016. године, по завршетку радног времена, тужени ББ је саопштио тужиле да желе да прекину сарадњу са тужилом, којом приликом јој је дао отказ јер нема више поверења између парничних странака. Патрола ПС Вождовац је 29.06.2016. године послата у стан тужених, на позив тужене ВВ која је пријавила нестанак 4.840 евра и том приликом је тужена описала чињенично нестанак новца, а на питање службених лица да ли сумња на некога, изјавила је да сумња на АА, овде тужиле, јер је она била једино у стану у време нестанка новца. Тужени су следећег дана, након разговора са екипом МУП-а, поднели кривичну пријаву КУ 11453/16. Тужила се 11.07.2016. године, по претходном позиву од 07.07.2016. године, јавила у просторије ПС Вождовац, када је након обављеног разговора са тужилом обављено полиграфско испитивање којом приликом нису уочене реакције карактеристичне на лаж. Тужиле је све то тешко пало, била је под великим стресом и у великом шоку, за догађај је сазнао њен супруг, родитељи и рођаци, а како је комшијама тужиле било чудно што она не ради, супруг тужиле је објаснио ситуацију да су послодавци оптужили тужиле за нестанак новца, након чега се тотално изменио став комшија према тужиле, тако да комшије са којима се раније дружила више не долазе у кућу тужиле и престале су са њом да разговарају. Због свега овога тужила се обратила лекару специјалисти неуропсихијатрије поликлинике „...“ 18.08.2016. године, где је постављена дијагноза анксиозно-депресивна, слично са инсомнијом. Тужила је услед непријатног изненадног догађаја из јуна 2016. године доживела страх у трајном интензитету ближе наведеном у образложењу побијане пресуде.

Првостепени суд је усвојио тужбени захтев применом члана 154. став 1., 155. и 200. Закона о облигационим односима уз закључак да је тужиљи повређена част и углед услед чега трпи душевне болове, као и да интензитет и трајање претрпљеног страха који су у директној узрочно-последичној вези са штетним догађајем, оправдавају досуђивање новчане накнаде за претрпљени страх у износу од 100.000,00 динара и за душевне болове због повреде части и угледа у износу од 400.000,00 динара.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду налазећи да је на правилно утврђено чињенично стање првостепени суд погрешно применио материјално право. Полазећи од садржине тужбеног захтева, другостепени суд је закључио да тужиља није доказала постојање узрочно-последичне везе између штетне последице коју трпи и штетне радње за коју би били одговорни тужени. Тужени нису оптужили тужиљу да је била учинилац кривичног дела, нити су поднели кривичну пријаву против тужиље, за то је нису ни вербално оптуживали, већ су изразили сумњу на тужиљу из разлога што је била у стану тужених у време нестанка новца, а кривичну пријаву су поднели против НН лица, па предузимање ових радњи од стране тужених као уобичајених у датој ситуацији, није било уперено против тужиље и саме по себи нису довољне да проузрокују повреду части, угледа и страха тужиље и стога нема ни узрочности између аката предузетих од стране тужених и штете коју је тужиља претрпела. Прекидање Уговора о раду и уговорног радног односа са тужиљом је било право тужених као послодавца. Тужиља није доказала да би тужени били одговорни за штету коју трпи по основу повреде угледа. Полазећи од правила о адекватној узрочности, имајући у виду да парничне странке живе у удаљеним деловима Београда, информације и став средине у којој живи о тужиљи су проузроковани изношењем чињеница од стране њеног супруга, а не тужених па не постоји узрочна веза између информација о догађају које су проузроковале штету тужиљи и штете по основу повреде угледа коју тужиља потражује.

Врховни суд је оценио да је побијаном одлуком правилно примењено материјално право када је преиначена првостепена пресуда и одбијен тужбени захтев, уз основан закључак другостепеног суда да у конкретном случају на страни тужених нема одговорности за штету према тужиљи у смислу члана 154., 155. и 158. Закона о облигационим односима, па тиме ни обавеза на накнаду штете коју тужиља потражује.

Ревизијом тужиље се неосновано указује да је другостепени суд супротно изведеним доказима у првостепеном поступку погрешно тумачио утврђено чињенично стање, наводе странака и сведока и минимизирао улогу тужених у настанку штетне радње.

Чланом 154. Закона о облигационим односима прописано је да ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је уколико не докаже да је штета настала без његове кривице (став 1.). Чланом 155. овог закона прописано је да је штета умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист) као и наношење другоме физичког или психичког бола или страха (нематеријална штета). Чланом 158. истог закона прописано је да кривица постоји када је штетник проузроковао штету намерно или непажњом.

Имајући у виду изнето, у конкретном случају нема услова за одговорност тужених у смислу члана 154. Закона о облигационим односима, јер тужени нису предузели радње које би представљале узрочну везу са штетом коју је тужиља претрпела. Наиме, за остваривање права на накнаду штете, поред постојања штете потребно је да постоји штетна радња за коју одговора тужени и узрочно-последична веза између штетне радње и штетне последице, а терет доказивања је на страни онога који тврди да је претрпео штету. Штетна радња се огледа у одређеном поступку којима се другоме наноси штета. Штетна

радња се може испољити кроз активно или пасивно поступање противно правним прописима, односно када се крше одређене правне норме којима се штите одређени имовински и неимовински интереси. Стога, не мора свака радња којим је изазвана штета да буде и противправна. У конкретном случају, тужени су се користили својим правом на подношење кривичне пријаве у ситуацији када је туженима нестао новац из куће, при томе подношење кривичне пријаве против НН лица и изражавање сумње на тужилу јер је била у стану тужених у време нестанка новца, не представљају противправно поступање тужених јер тужени који су користили своја права нису дужни да тужилу надокнаде штету. У односу на престанак радног односа са тужилом нема елемената штетне радње која би такође водила право на накнаду нематеријалне штете јер се ради о праву послодавца да прекине уговорни однос на законом прописани начин. У односу на тужбени захтев за накнаду нематеријалне штете по основу повреде части и угледа, другостепени суд је правилно полазећи од принципа адекватне узрочности по којој се узроком сматра она околност која је правно релевантна и која је по редовном току ствари проузрокује такву последицу, у конкретном случају дао правно прихватљиве разлоге у погледу овог дела тужбеног захтева.

Следствено изложеном, по оцени ревизијског суда, нису основани наводи ревидента о постојању одговорности тужених за насталу штету. Изношење сопственог виђења карактера штетне радње тужених и постојања узрочне везе са штетном последицом, представља оспоравање утврђеног чињеничног стања које не представља ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП. Супротно ревизијским наводима, другостепени суд је прихватио као правилно утврђено чињенично стање од стране првостепеног суда, а преиначио првостепену пресуду применом одредбе члана 394. тачка 4. ЗПП због погрешне примене материјалног права од стране првостепеног суда.

Из изнетих разлога, а на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као ставу првом изреке.

Захтев тужиле за накнаду трошкова ревизијског поступка је одбијен као неоснован, јер тужилу није успела у поступку по ревизији.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић